

HITTESTRESS BIJ HOOGPRODUCTIEVE KOEIEN BEPERKEN

Focus op water

Het aantal dagen per jaar dat koeien hittestress ervaren neemt toe. Preventieve maatregelen worden daarom steeds belangrijker. Het gaat immers niet meer om een aantal uitzonderlijke warme dagen, maar om een jaarlijks terugkerend fenomeen met een negatief effect op de melkgift, vruchtbaarheid en weerstand van met name de hoogproductieve melkkoeien. Voldoende water is een van de belangrijkste maatregelen om hittestress te beperken.

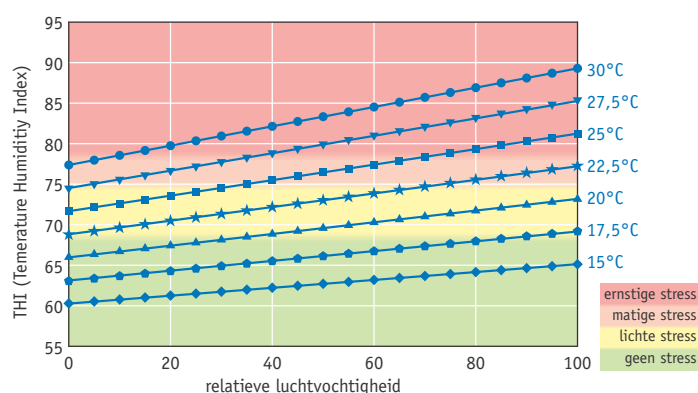
Hoogproductieve koeien produceren veel warmte door melkproductie en vertering van voer. Tijdens hittestress raken ze deze warmte moeilijker kwijt. Vanaf welk moment een koe hittestress ervaart hangt vooral af van de relatieve luchtvochtigheid en de temperatuur (zie figuur 1). Ook het productieniveau speelt een rol.

Wat u ziet

Koeien met hittestress zijn op een aantal manieren te herkennen. Tijdens de warmste uren drinken ze meer, maar op de andere momenten juist minder. De totale wateropname neemt daardoor af. Koeien zweten niet, maar kunnen door te hijgen afkoelen via de tong. In het uiterste geval produceert een koe op die manier 20-25 liter waterdamp per dag. Daarnaast zullen ze meer staan en vooral pieksgewijs eten, met risico op pensverzuring. Vaak hangen dominante koeien rondom de waterbakken. Dieren die lager in de rangorde staan kunnen op die momenten niet drinken.

Wat koeien nodig hebben

Koeien die hittestress ervaren, hebben elke dag gemiddeld 40 liter plus vier keer hun melkproductie aan drinkwater nodig. Het grootste risico is dus dat er onvoldoende water beschikbaar is voor alle koeien. Daarnaast is de kwaliteit en smakelijkheid van het water van groot belang voor voldoende wateropname. Heeft u voldoende smakelijk water beschikbaar voor al uw koeien tijdens de warme dagen, zowel op stal als in de weide?

Figuur 1: Naast het productieniveau bepalen de temperatuur en de relatieve luchtvochtigheid hoeveel hittestress een koe ervaart

Wat u kunt doen

Er zijn verschillende maatregelen die u helpen om de watervoorziening tijdens periodes van hittestress op orde te hebben:

- Zorg voor voldoende drinkpunten op korte afstand, ook in de wei. Dit controleert u door het gedrag van uw koeien te observeren tijdens warme periodes. Hebben alle koeien toegang tot water of zijn er opstoppingen rondom de waterbak? Duiken veel koeien bij binnenkomst in de waterbak of is het gedrag rustig, zonder dringen. Maak zo nodig een plan ter verbetering voor komend seizoen.
- Controleer voor voldoende wateropname minimaal twee keer per jaar (zomer en winter) de kwaliteit van het drinkwater op de drinkplaats (Drinkbakcheck).
- Controleer twee keer per jaar de instroomsnelheid van de waterinlaat van de drinkbak. Vult de waterbak zich snel genoeg? Wenselijk is met >15 liter per minuut.
- Controleer de waterbakken dagelijks op vervuiling.
- Maak de drinkbakken schoon als de binnenkant plakkerig aanvoelt.

DOWNLOAD HET HANDBOEK HITTESTRESS OP
WWW.GDDIERGEZONDHEID.NL/HITTESTRESS-RUNDVEE